

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową — — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Redakcja w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — — przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-cj.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 40 gr. W tekście, z tekstem i nadpisem 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia składowe, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. drożej.

Hierarchja biedy.

Każde społeczeństwo jest niesłychanie zróżniczkowane pod względem stopnia zamożności obywateli. Używane zwykle na określenie tego stopnia terminy nie dają nigdy właściwej skali porównawczej i z natury rzeczy noszą zawsze charakter względny. Mówimy, że jesteśmy narodem biednym, ale za pewne największy nasz bogacz nie dorasta do zamożności kreuzusów Francji czy Stanów Zjednoczonych.

Na wsi, właściciel kilkumorgowego gospodarstwa, który może sobie pozwolić na cukier i herbatę, uważany jest za „bogacza” przez małego, wydającego niecałą złotówkę dziennie na utrzymanie rodziny. Zarabiający 3 zł. dziennie robotnik napewno „ma się dobrze” w oczach bezrobotnego kolegi. I napewno pensja przeciętnego urzędnika państwowego, samorządowego czy prywatnego, choć obiektywnie niewielka i napewno niepozwalająca na poziom życia zachodnio-europejskiego kolegi, pełniącego te same funkcje — jest niedoścignionym marzeniem niejednego kilkunastumorgowego gospodarza i niejednego rzemieślnika.

Niewątpliwie — w porównaniu czy to z okresem przedkryzysowym, czy z wysokokapitalistycznymi krajami zagranicą — stopa życiowa wszystkich warstw i sfer społecznych w Polsce zmniejszyła się. Bez przesady można powiedzieć, używając potocznych określeń, że wszyscy jesteśmy biedni. Ale i w biedzie jest hierarchja. Bieda bezrobotnego rolnika inną jest, niż bieda bezrobotnego robotnika przemysłowego. Pierwszemu gleba i przyroda da jakieś pożywienie; drugiego bruk miasta nie nakarmi. Inną jest bieda gospodarza rolnego, inną bieda rzemieślnika i robotnika, inną bieda kupca i inną bieda urzędnika.

Ostatnie obliczenie dochodu społecznego w Polsce wykazuje, że spadł on z 17,4 miliardów w r. 1929 na 8,9 miliardów w r. 1933. Ale nie we wszystkich grupach gospodarczych spadek ten był równomierny. Płace reprezentowały w 1929 r. 39,3 dochodu społecznego, a w 1933 r. — 45,6 proc. Świadczy to, że dochód rolnika, kupca i rzemieślnika spadł stosunkowo silnie, a jeżeli dochód robotnika czy urzędnika. Oczywiście, najbardziej spadł dochód rolnika.

Również w zakresie dochodu ludzi żyjących z płac spadł nie był równomierny. Opierając się na pracy M. Kaleckiego i Landaua p. t. „Dochód społeczny w r. 1933 i podstawy badań percyjnych nad zmianami dochodu” pisał niedawno jeden z dzienników warszawskich: „Dochód normalny pracowników umysłowych spadł w porównywanym okresie o 28 proc., robotników o 48 proc.”

Takie są przesunięcia w dochodzie społecznym w ciągu ostatnich paru lat. Dlaczego o tem piszemy?

Przedewszystkiem dlatego, aby stwierdzić, że polityka społeczna i gospodarcza Państwa musi przedewszystkiem zaopiekować się tymi, których dochód spadł najbardziej i którzy w hierarchji biedy stają najniżej. Po drugie, dlatego — że polityka społeczna i gospodarcza Państwa musi dążyć do wyrównania powstałych nowych dysproporcji w podziale dochodu społecznego, gdyż bardziej właściwy podział tego dochodu jest niezbędnym warunkiem wzrostu produkcji i poprawy gospodarczej, a więc niezbędnym warunkiem likwidacji ogólnej biedy.

Dalsze negocjacje w konflikcie afrykańskim.

Utworzenie „Komitetu trzynastu”. -- Koncentracja wojsk włoskich nad granicą Abisynji. -- Watykan buduje schrony przeciwlotnicze. -- Pola djamentowe we włoskiem Somali. -- Ufortyfikowanie Malty. -- Przygotowania wojskowe w Libji.

GENEWA. Członkowie Rady Ligi Narodów zbrali się na tajną naradę, która miała charakter formalny i odbyła się bez delegata Włoch.

Ustalono dalszą procedurę w sprawie załatwienia konfliktu włosko-abisyńskiego. Zdecydowano przedłożyć na publicznym posiedzeniu Rady — co następuje:

1) Rada Ligi wyłoni ze swego grona specjalny komitet w składzie wszystkich członków bez udziału Włoch. Komitet ten (Komitet 13-tu) podejmie akcję, celem przygotowania dla Rady stosownego raportu i zleceń

2) Komitet 5-ciu nie zostanie narazie rozwiązany i w międzyczasie, gdy Komitet 13-tu będzie przygotowywał raport i zalecenia, prowadzi ma nadal akcję koncyliacyjną, tym razem już formalnie.

Na publicznym posiedzeniu, które odbyło się bez delegata Włoch, przewodniczący Madariaga zalecał gorąco przyjęcie tych koncepcyj Stanowisko przewodniczącego poparli skolei: Eden, Laval, Litwinow i delegat duński Munch.

Dziś odbędzie się jeszcze posiedzenie zgromadzenia Ligi, celem zakończenia obecnej sesji. Przewidywane jest, że większość delegatów opuści Genewę dziś wieczorem lub w sobotę.

ADDIS ABEBA. Włosi skoncentrowali na granicy włosko-abisyńskiej tysiące motocyklistów i setki czołgów. Oko-

ło 30 włoskich samolotów dokonuje codziennie wywiadu nad granicą. Abisyńczycy rozstrzelują codzień po 2 — 3 szpiegów somalijskich, działających na korzyść Włoch.

Gubernator Harraru oświadczył, iż jest zdecydowany do zawziętej obrony studni w Ual - Ual, przeciwko któremu nastąpi prawdopodobnie pierwszy atak włoski. Wrazie porażki wojska jego będą prowadziły nieubłaganą wojnę podjazdową, przerywając połączenia komunikacyjne i dowóz żywności i amunicji dla armii włoskiej.

NEAPOL. Wczoraj odplynęła do Afryki wschodniej dywizja „Gran Sasso”. Również wczoraj odplynął z portu w Messynie transport do Erytrei.

RZYM. Administracja pałacu watykańskiego postanowiła wybudować piwnice betonowe, które miałyby chronić Papieża, kardynałów, gwardję papieską oraz mieszkańców państwa watykańskiego przed ewentualnymi atakami lotniczymi.

NOWY JORK. W Sport Palace i Madison Square Garden odbyły się wielkie manifestacje protestacyjne przeciwko możliwości najazdu włoskiego na Abisynję.

Wizerunek Mussoliniego, wykonany na kartonie wysokości 18 stóp, został podarty przez manifestantów na kawałki.

MOGADISCIO (Somali). Na terenie Somali włoskiego ujawniono duże pokłady żył djamentowych.

LONDYN. W Libji przeprowadzają włosi rozległe przygotowania militarne. Podobne zjawisko można zaobserwować we francuskim Tunisie. Libja stanowi je den wielki obóz wojskowy.

LONDYN. W sobotę wyjeżdża z Malty do Anglii wiele rodzin żołnierzy angielskich.

Budowa schronów przed atakami gazowymi we wszystkich urzędach państwowych, szkołach, klubach i t. p. na Malcie została obecnie ukończona.

W Nairobi wylądowało 5 samolotów bombowych i 4 samoloty transportowe przybywające z Egiptu. Ich zadaniem będzie patrolowanie na granicy północnej.

ADDIS ABEBA. Lekarze abisyńscy ogłaszają, że natychmiast po skończonej porze deszczów wybucha zwykle w Abisynji epidemia cholery i febr, wobec czego rozpoczęcie ofensywy w najbliższych tygodniach jest mało prawdopodobne. Ofensywa ta rozpocząć się może najwcześniej z początkiem listopada.

ATENY. Do zatoki Patras przybyło 5 brytyjskich łodzi podwodnych.

Ziemia z Japonji na kopiec Marszałka Piłsudskiego.

TOKIO. Oficerowie japońscy, odznaczeni Krzyżem Virtuti Militari, którzy znali osobiście Marszałka Piłsudskiego lub odbywali stage w Polsce, wręczyli attaché wojskowemu i morskemu w Tokio mjr. Przybylskiemu urnę, zawierającą ziemię z ogrodu świątyni Yasukuni, poświęconej zmarłym żołnierzom i marynarzom japońskim, z prośbą o przesłanie jej do Polski na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu. Urnę wręczył mjr. Przybylskiemu w świątyni Yasukuni gen. Suzuki w otoczeniu licznych oficerów armji i marynarki japońskiej.

Cała nadzieja w policji.

MOR. OSTRAWA. „Lidove Noviny” donoszą z Pragi, że w związku z niepokojącymi nastrojami w republice oraz dla „wzmocnienia autorytetu państwa” poza zwiększeniem liczby żandarmerji o 500 ludzi, zwiększone będą również kadry policji państwowej, do których wejdzie 1000 nowych policjantów.

Epidemja śpiączki w Japonji.

TOKIO. — Epidemja śpiączki przybrała w Japonji wyjątkowo groźne rozmiary. Sytuacja jest tak dalece poważna, że ministerstwo spraw wewn. wydaje codziennie biuletyny o przebiegu epidemji. Choroba ogarnia bez wyjątku wszystkie prowincje Japonji. Największa ilość zachorowań zarejestrowana jest w Tokio, Jokohamie i Osaka. Szczególnie liczne zachorowania notowane są wśród pracowników umysłowych, urzędników biurowych, administracyjnych itd. Często zapadają na chorobę również dzieci w wieku od 10 do 12 lat.

Śpiączka znana jest oddawna już w Japonji, ale nigdy jeszcze nie przybrała tak olbrzymich rozmiarów, jak obecnie.

Dymisja rządu w przyszłym tygodniu?

WARSZAWA. Jutro, w sobotę odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, na którym zostaną uchwalone projekty ustawodawcze, mające ukazać się w formie dekretów oraz będą załatwione różne sprawy bieżące.

Jak słychać, ma to być ostatnie posiedzenie Rady Ministrów w obecnym składzie, gdyż w przyszłym tygodniu należy spodziewać się zgłoszenia przez premiera Walerego Ślawnę prośby o dymisję gabinetu. Powołany on został dla przeprowadzenia reformy ustroju pań-

stwa i dla dokonania wyborów do Sejmu i Senatu, uważa zatem zadanie swe za spełnione.

Kto miałby objąć stanowisko premiera wrazie ustąpienia premiera Ślawnę dotychczas niewiadomo.

Pierwsze posiedzenie nowego Sejmu odbędzie się, według wszelkiego prawdopodobieństwa, w dniu 8 października. Nie zostało dotychczas wyjaśnione, czy otworzy je odczytaniem orędzia P. Prezydenta obecny premier, czy prezes nowej Rady Ministrów.

Rozwiązanie rady miejskiej Poznania.

POZNAŃ. Wczoraj o godzinie 16-ej rozpoczęło się posiedzenie Rady miejskiej, na którym Klub Narodowy miał ponownie postawić demonstracyjne wnioski w sprawie komisji finansowej Rady miejskiej. Posiedzenie otworzył prezydent Więckowski odczytując dekret ministra spraw wewnętrznych, rozwiązują-

cy radę miejską m. Poznania.

Rozwiązanie rady miejskiej jest odpowiedzią na demonstracyjne zachowanie się większości endeckiej rady, która od kilku miesięcy uniemożliwiała ciągłymi demonstracjami politycznymi normalny tok prac parlamentu miejskiego.

Chińska republika sowiecka w Turkiestanie.

TOKIO. W Sing-Kiang w Turkiestanie Chińskim obwołano wczoraj chińską republikę sowiecką. Nowa republika sowiecka, której stolicą jest Urunczi, ma się przyłączyć do Związku Sowietkiego. Prezydentem nowej republiki jest były generał chiński Szeng-Szi Tsai, który na wiosnę br., po zlikwidowaniu powstania Tunganów przywrócił ponownie suwerenność chińską w Sing Kiang. W pobliżu pogranicza Mongolji Zewnętrznej odbywają się wielkie manewry

z udziałem wojsk sowieckich i mongolskich.

SZANGHAJ. „Sun Bao” donoszą, że w półn. części prowincji Honan, zajętej niedawno przez oddziały komunistyczne, został proklamowany ustrój sowiecki. Główny sztab czerwonej armji chińskiej przeniesiony został do Honan. Wojska rządowe, składające się z 6 ciu dywizyj piechoty zostały wyparte w kierunku południowym.

Obniżka cen elektryczności w Łodzi.

ŁÓDŹ. — Dowiadujemy się, że elektrownia Łódzka postanowiła obniżyć cenę prądu świetlnego o 5 gr. za kilowat. Nowa obniżka taryfy ma obowiązywać dopiero od 1 stycznia.

Katastroficzny wybuch.

TOMASZÓW MAZ. Tomaszowska fabryka żelaza zakupiła przed kilku tygodniami większy transport czerepów armatnich. Żelastwo to przywieziono do Tomaszowa i stapiano.

W pewnej chwili, gdy ładunek żelaza znalazł się już w kotle nastąpił straszny wybuch. Piec do przetapiania został całkowicie zniszczony. Odłamki żelaza przebiły sufit i zraniły 7 robotników. Prócz tego 12 innych robotników odniosło cięższe rany.

Najprawdopodobniej wśród odłamków pocisków armatnich znalazł się niewystrzelony granat armatni, który eksplodował w kotle.

Śmiertelny wypadek na kopalni

KATOWICE. — Wczorajszej nocy w podziemiach kopalni Mysłowice zawalił się strop na jednym z filarów, przysypując górników Jana Nowaczka i Antoniego Dudzika. Podjęto natychmiast akcję ratunkową w wyniku której wydobyto zasypanych górników. Nowaczek zmarł w szpitalu, stan zdrowia Dudzika nie budzi obaw.

Sprzedajny poseł skazany na 4 lata więzienia.

WARSZAWA. Sąd okręgowy ogłosił wyrok w sprawie b. posła Wojciecha Wojciechowskiego i b. komisarza straży wiezionej Stefana Dąbrowskiego oskarżonych o systematyczne łapownictwo. Sąd uznał winę obu oskarżonych za udowodnioną i skazał Wojciechowskiego na 4 lata więzienia, zaś Dąbrowskiego na 3 lat więzienia z pozbawieniem praw w stosunku do obu na lat 8.

Sowiecko-rumuński pakt o wzajemnej pomocy.

GENEWA. Sowiecko-rumuński pakt o wzajemnej pomocy będzie podpisany w Moskwie podczas projektowanej na październik rb. podróży rumuńskiego ministra spraw zagranicznych do stolicy ZSRR.

Pakt rumuńsko- sowiecki ma być identyczny z podpisanym niedawno również w Moskwie sowiecko-czeskim paktem o wzajemnej pomocy.

Nowe zarządzenia gospodarcze w Sowietach.

MOSKWA. Zarządzenie rady komisarzy ludowych, podpisane przez Mołotowa i Stalina, redukuje ceny detaliczne na chleb i mąkę, wnosi system kartkowy i wprowadza ceny detaliczne na mięso, ryby, cukier, tłuszcze i ziemniaki.

Samoloty sowieckie nad Finlandją.

HELSINGFORS. Nad terytorjalnymi wodami fińskimi w okolicy Teriok pojawiło się 14 samolotów, które po dłuższym krążeniu nad wodami fińskimi odleciały w kierunku granicy sowieckiej. Kiedy w ślad za samolotami wystartował fiński samolot wojskowy, ostrzeliwano go z sowieckiej strony z karabinów maszynowych. Samolot fiński w czasie ostrzeliwania znajdował się w odległości

Przed otwarciem Sejmu i Senatu.

WARSZAWA. Zbliżający się termin zwołania Sejmu i Senatu celem wyborów prezydjów i ukonstytuowania się skłonił dyrektorów Sejmu i Senatu do szybszego zakończenia przygotowań, związanych z zebraniem się parlamentu.

Największe zmiany nowy Sejm zastanie w gmachu sejmowym. Przewidywaniem do najważniejszych z nich zaliczyć należy zmiany poczynione na sali obrad Sejmu, a mianowicie zostaną usunięte 222 fotele ze względu na zmniejszoną ilość posłów.

Jak wiadomo otwarcia obu Izb na podstawie zarządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej dokonają powołani przez P. Prezydenta seniorowie.

Seniorowie ci wybrani zostaną spośród posłów i senatorów najstarszych wiekiem. Jak już donosiliśmy, spośród nowoobраниch posłów najstarszym jest poseł gen. Lucjan Żeligowski, który liczy lat 69, następnymi zaś skolei są posłowie Wierzbicki, liczący lat 58 i Pietrzak również lat 58.

Jednemu z tych trzech posłów P. Prezydent powierzy otwarcie Izb i przyjęcie ślubowania oraz przewodniczenie na pierwszym posiedzeniu Sejmu.

Co do Senatu to w związku z po-

wołaniem 32 senatorów przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej okazuje się, że najstarszymi wiekiem z senatorów są Wacław Sieroszewski, liczący lat 75, Maksymilian Malinowski, mający również lat 75. Z wybranych przez wyborców najstarszym wiekiem senator jest Bernard Chrzanowski z Poznania, liczący lat 74. Spośród więc tych trzech Senatorów — Prezydent wybierze jednego, komu poleci przewodnicstwo na pierwszym posiedzeniu Senatu.

W związku z zebraniem się Izb ustawodawczych w nowej kadencji aktualną jeszcze staje się sprawa nowych regulaminów obrad. Według pogłosek, jakie kursują w kołach politycznych, w dawnym regulaminie zajdą prawdopodobnie zmiany. Oczywiście zmiany te będą musiały być przyjęte w głosowaniu zarówno przez Sejm jak i przez Senat. W chwili obecnej nie jest wiadome, czy ewentualne zmiany przedłożone zostaną Izbowi już na pierwszym posiedzeniu czy też regulaminy znajdą się na jednym z pierwszych punktów porządku dziennego sesji zwyczajnej, która zwołana będzie jak wiadomo zgodnie z przepisami Konstytucji w ciągu m. listopada.

Krwawe rozruchy chłopskie na Litwie nie ustają.

KOWNO. Rozruchy chłopskie ogarniają coraz to nowe okręgi.

W pobliżu Kowna doszło do krwawych starć między policją i zrewoltowanymi chłopami. W wielu miejscowościach chłopci, biorący udział w akcji wstrzymania dowozu żywności do miast, podpaliли zagrody włościan przeciwstawiających się tej akcji.

Do okręgów objętych rozruchami chłopskimi a szczególnie do powiatu wołkowyskiego wysłano silne oddziały policji, które przeprowadziły liczne aresztowania. — Wszystkich aresztowanych zrewoltowani chłopci uwolnili.

Oddziały chłopskie występujące prze-

ci około 1 kilometra od granicy sowieckiej.

Krwawe rozruchy antysemityczne w Paryżu.

PARYŻ. Około 157 członków prawicowego „Związku młodzieży patriotycznej” udało się we środę w wieczór, po zakończeniu zebrania do pewnej kawiarni gdzie odbywało się wielkie zebranie żydów.

Demonstranci wybili kamieniami szyby w kawiarni. Równocześnie oddano wiele strzałów rewolwerowych.

Żydzi, którzy byli uzbrojeni w pałki gumowe, usiłowali stawić opór, przy czym wywiązała się ogólna bójka. Wiele osób odniosło rany.

W chwili pojawienia się policji nastąpiły zbiegłi. W każdym razie zdołano aresztować 12 osób.

136 rozwodów w jednym dniu w Chocimiu.

CZERNIOWCE. Pewnego rodzaju rekord osiągnął trybunał w Chocimiu, który udzielił rozwodów 136 parom małżeńskim w ciągu jednego dnia. W dniu tym zebrał się przed lokalem sądu tłum, złożony z 600 osób zainteresowanych jako strony lub powołani na sprawy rozwodowe świadkowie.

Mussolini amnestjonuje więźniów politycznych w Tyrolu.

WIEDEŃ. Na mocy postanowienia Mussoliniego, zwolnieni zostali wszyscy więźniowie polityczni w liczbie 163, którzy znajdowali się w areszcie w Bolzano — Akt ten ma charakter manifestacji przyjaźni politycznej pod adresem Austrii i jest wyrazem uznania, jak twierdzą pisma wiedeńskie, dla ludności niemieckiej południowego Tyrolu, która ujawniła uczucia lojalności i sympatii podczas wielkich manewrów armji włoskiej.

Sprawa gwarancji bezpieczeństwa w Europie.

LONDYN. We czwartek po południu wręczono w ministerstwie spraw zagr. ambasadorowi francuskiemu od-

ciwko rządowi, są uzbrojone w karabiny. W wielu miejscowościach policja miała odmówić wystąpieniu przeciwko chłopom.

Władze wydały rozkaz wojsku obsadzenia wsi będących głównymi ośrodkami akcji antyrządowej. Wojsko jednak odmówiło wypełnienia rozkazów. W związku z tem przeprowadzono liczne aresztowania, m. in. aresztowano w garnizonie Marjampolskim, który odmówił wykonania rozkazu rządu kowieńskiego, 8 oficerów i 20 podoficerów. Według niesprawdzonych dotychczas pogłosek, miały się zbuntować w Kownie dwa bataliony piechoty.

powieź — na zapytanie rządu francuskiego, jakie stanowisko zajmie Anglja na wypadek niespokojonego napaadu w Europie. Tekst odpowiedzi, obejmującej 600 do 700 słów, ma być ogłoszony z początkiem przyszłego tygodnia.

Ucieczka złota.

LONDYN. W związku z obecną sytuacją międzynarodową odbywa się od pewnego czasu stała ucieczka złota z Europy do Ameryki. „Evening Standard” podaje, że w ciągu ubiegłych 2 tygodni zapas złota Ameryki wzrósł o 150 milionów dolarów. Zapas ten wynosi obecnie 9,4 miljarda dolarów. Przed rokiem zasob złota sięgał 7,8 miliardów dolarów.

Przeciwko akcji Kominternu.

ST. LOUIS (Stan Missouri). Kongres Legjonu Amerykańskiego przyjął rezolucję, wzywającą rząd St. Zjednoczonych, by nie uznawał odtąd rządu sowieckiego wobec jego nieprzyjaznej i wyrotowej akcji.

W kilku wierszach.

— Wczorajszej nocy odbyły się na Malcie wielkie manewry lotnicze. Sygnałem do manewrów było zgłoszenie wszystkich światła na wyspie. Wszystkie zgromadzone w zatoce i na wodach przybrzeżnych Malty jednostki wojenne morskiej floty angielskiej zgasiły lampy, światła reflektorowe i flagowe. Nalot samolotów bombowych trwał pół godziny.

— Sąd apelacyjny w Gdańsku skazał wyższych funkcjonariuszów partji hitlerowskiej w Gdańsku Toewsę na miesiąc i Froesego na 2 miesiące więzienia za to, że w przeddzień wyborów do Volkstagu w miejscowości Bústorfelde zerwali z domu Polaka Kleppy chorągiew polską i spalili ją.

— W mieście argentyńskim San Urbano, wybuchł wielki pożar w młynach „Molinos Fenis”. Pożar strawił wszystkie zabudowania fabryczne, na terenie 40.000 m. kw.

— W zatoce Polieastero (Włochy)

SAMUEL KATZ
KRAWIEC DAMSKI
CZĘSTOCHOWA
Panny Marji 20, telefon 22-12.
Poszukuje od zaraz
wykwalifikowanych pracowników krawieckich damskich lub męskich, spódniczarke i wykończarki.

rybacy wylowili olbrzymiego zółwia pochodzącego z mórz tropikalnych. Zółw ten waży 600 kg., ma 2 metry długości i liczy 200 lat. Zółw został przekazany ogrodowi zoologicznemu w Neapolu.

— Rząd litewski zwrócił się do akredytowanych w Kownie przedstawicieli dyplomatycznych Anglii, Francji i Włoch, aby w dniu 29 b.m. udali się do Kłajpedy celem obserwowania wyborów.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 28 września Wacława Kr.
Wachód słońca o g. 5,39. Zachód o g. 18,30

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: II Aleja Ostatni Grosz.

W nocy z soboty na niedzielę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

Akcja pomocy biednym dzieciom i bezrobotnym. Jak się dowiadujemy, Miejski Komitet niesienia pomocy biednym dzieciom i bezrobotnym w obliczu nadchodzącej zimy, po głębiającej niedole wszystkich biednych i przez los upośledzonych, w najbliższych dniach wznowi swoją wysoce użyteczną, iście samarytańską działalność.

Komitet, na którego czele stoi jako przewodnicząca p. prezydentowa Mackiewiczowa i który ma już piękną kartę zasługi na polu walki ze straszliwymi skutkami nędzy i bezrobocia, opracował już plan pracy na rok 1935-36 (od 1 października 1935 do 1 października 1936 r.).

Przewidywany koszt dożywiania 400 dzieci w ciągu 7 miesięcy wyniesie 53.500 zł. 1000 niemowląt w ciągu 8 miesięcy zł. 10 tysięcy, 700 bezrobotnych w ciągu 7 miesięcy zł. 19 tysięcy, 12.500 bezrobotnych w ciągu 5 miesięcy zł. 350 tysięcy, kolonie i półkolonie dla dzieci zł. 40 tysięcy, razem 472.500 zł.

Przewidywane zaś wpływy: Fundusz Pracy na akcję doraźną około 350 tys. zł. na akcję dzieci 8 tys. zł. Wojewódzki Wydz. Opieki Społecznej zł. 22 tys. i Zarząd Miejski 5 tys. zł., razem 385 tysięcy zł. Niedobór zatem do pokrycia z ofiar społeczeństwa wynosi — 87.500 zł.

Zakupy dla wojska bez pośredników. Na odprawie szefów poszczególnych intendtur wojskowych w ministerstwie spraw wojsk. uzgodniono sprawę zakupów dla wojska. Władze poleciły, aby w bieżącym roku budżetowym pokrywano całe zapotrzebowanie wojska bezpośrednio u producentów, a zwłaszcza u rolników. Przy bezpośrednich zakupach u rolników postanowiono stosować szereg dogodnych ułatwień.

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś! wielkie, przebojowe arcydzieło ekranu!
Ani „niesamowita” MARLENA ani „boska” GRETA nie osiągnęła takiej popularności, jak najmłodsza i najmilsza gwiazda ekranu, czarująca

SHIRLEY TEMPLE

w swym najlepszym filmie

Roześmiane Oczy

Filmem tym mała, genialna czarodziejka — zdobyła cały świat!

2 Doskonałe nadprogramy

Kino „LUNA”

Premiera pierwszego wielkiego filmu najnowszej produkcji polskiej odznaczona na Wystawie filmowej w Wenecji — 20 sierpnia 1935 r.

DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY

Akcja filmu rozgrywa się częściowo w najpiękniejszych zakątkach pogranicza Polsko-Czeskiego i trzyma widza przez cały czas w wielkim napięciu.

Nad program: Tygod. Paramountu i Aktualności krajowe PAT'a.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej.

Obrazy budżetowe odbyły się w atmosferze powagi i skupienia.

Wszachpotężny zbieg okoliczności sprawił, że Rada Miejska, licząca już 16 miesięcy żywota, bo tyle mniej więcej czasu upłynęło od daty ostatnich wyborów municypalnych, dopiero w dniu wczorajszym przystąpiła do głównego swego zadania — dyskusji nad budżetem miejskim.

Wczorajsze posiedzenie upłynęło pod znakiem idealnej wprost pogody i harmonii, niezmaconej najłżejszym nawet dysonansem. „Oby to tylko trwało”, — warto zacytować w tem miejscu historyczne słowa Letycji matki Napoleona Wielkiego, wyrzeczone w chwili, gdy słońce genialnego korsykanina stało w zenicie. Z historii wszak wiemy, że nie trwało „to” długo.

Bardzo miłym epizodem wczorajszego iście wersalskiego posiedzenia były wyrazy uznania przywódcy frakcji PPS. prof. Dziuby pod adresem prezydenta Mackiewiczza. Prof. Dziuba wczoraj kilka razy zabrał głos i, analizując bezstronnie blaski i nędze poprzednich zarządów miejskich, uczciwie przyznał, że dawny t. zw. „czerwony magistrat”, do którego sam on należał, z przyczyn od siebie niezależnych, będąc zmuszony liczyć się z innymi frakcjami, nie zawsze wykazywał dostateczną dbałość o majątek miejski. Natomiast prezydentowi Mackiewiczowi ów były członek socjalistycznego magistratu przyznaje chwalebna troskę o majątek miejski i pocytuje mu za szczególną zasługę wykończenie gmachu szkoły powszechnej przy ulicy Narutowicza.

Ale zgodnie z uświęconą regułą sprawozdawczą rozpoczniemy od początku. Z radnych miejskich nie przybyli na wczorajsze posiedzenie pp.: poseł Kobylecki, dr. Biluchowski, M. Neufeld, Szmidt, M. Faust, ofiara katastrofy Luxtorpedy, mec. Kulej, Finke i Gliński. Tylko niektórzy z nich usprawiedliwili swoją nieobecność.

Na wstępie prez. Mackiewicz skreślił zwięzły bilans wszystkiego tego, co uczyniło kolegium Zarządu Miejskiego od ostatniego posiedzenia Rady Miejskiej, które odbyło się w dniu 25 czerwca 1935 r.

A więc umorzenie należności za wodę od zarejestrowanych bezrobotnych do 31 grudnia 1935 r., przeniesienie handlu ze Starego Rynku na Rynek Narutowicza, zwiedzenie rzeźni, targowicy i różnych robót publicznych, omówienie sprawy projektowanego przeniesienia szpitali miejskich, w szczególności zaś szpitala chorób wewnętrznych do gmachu Ubezpieczalni Społecznej, uchwała w sprawie ułożenia chodników betonowych w III Alei i wreszcie powierzenie kierownictwa teatru na rok 1935/36 p. Kazimierzowi Brodzkiowskiemu przy współdziałaniu dyr. Galla.

Następnie prezydent Mackiewicz wygłosił dłuższe expose, zawierające charakterystykę wytycznych linii gospodarki finansowej miasta.

P. prezydent ze szczególnym naciskiem podkreślił postępy akcji oszczędnościowej, zaleconej przez władze nadzorcze w całym państwie. Ten oszczędnościowy kierunek znalazł konkretny wyraz w pracach Zarządu Miejskiego.

Dobitnie świadczą o tem następujące cyfry porównawcze:

W roku budżetowym 1930 — 31 wydatki zwyczajne obciążały ludność miasta kwotą 51 zł. 56 gr. na głowę, w roku 1935 — 36 tylko kwotą 25 złotych 89 gr.

O ile zaś chodzi o rozpiętość budżetową po stronie dochodów, należy również stwierdzić stały spadek, co odzwierciedla ogólną sytuację gospodarczą i stalemu zmniejszeniu siły płatniczej ludności.

Warto również wspomnieć o kolosalnym zadłużeniu naszego miasta sięgającym sumy około 35 milionów zł., co równa się nieomal 10-krotnej rozpiętości naszego budżetu.

Zgodnie z naczelną zasadą, zawartą w ustawie o finansach komunalnych, samorząd może na spłatę długów przeznaczać maximum 25 proc. dochodów zwyczajnych, co u nas wynosiłoby 952.865 zł., podczas gdy rata roczna od pożyczki ulenowskiej sięga cyfry 2.309.919 zł.

Wynika stąd, że formalnie zdolność kredytowa naszego miasta została całkowicie i kolosalną nadwyżką wyczerpana, czy że zasadniczo na żaden kredyt miasto nie może liczyć.

W naszym preliminarzu pozycja na spłatę zadłużenia długoterminowego wyraża się w sumie 682.940 zł. t. j. 20,6 proc. wydatków zwyczajnych a 22,6 dochodów zwyczajnych.

„Doceniamy w pełnej mierze zaufanie, jakim nas darzą wierzyciele dostawcy i przedsiębiorcy i na zaspokojenie ich pretensyj wstawiliśmy do budżetu 300 tysięcy zł.”

Zadłużenie krótkoterminowe, które w dniu 1 kwietnia 1933 r. wynosiło 2.071 tys. w dniu 1 kwietnia br. wynosiło już tylko 2.292 tys., a więc stale się zmniejsza, tem niemniej jest ono dla miasta bardzo groźne. Paraliżuje bowiem nie tylko akcję inwestycyjną, związaną z trudnym problemem bezrobocia, ale może także wprowadzić głębsze perturbacje w finansach i gospodarce miejskiej.

Zarząd Miejski, aczkolwiek ugina się pod ciężarem trudności finansowych, wszelkimi siłami dąży do odprężenia tragicznej klęski bezrobocia. Dla potwierdzenia tej niezmiennej troski Magistratu p. prezydent przytacza szereg danych i cyfr i kończy następującymi słowami:

„Zarząd Miasta mocno wierzy, że o-

parłszy swą pracę na takich zasadach, jakie w moim krótkim przemówieniu miałem zaszczyt przedstawić nie może sprawić społeczeństwu najmniejszego zawodu”.

Dla uniknięcia nieporozumień musimy podkreślić, że z powodów technicznych opuściliśmy szereg danych cyfrowych, całe kolumny cyfr, przytoczonych przez p. prezydenta gwoli charakterystyki oszczędnościowej polityki Zarządu Miejskiego.

Naczelnym hasłem Zarządu Miejskiego jest coraz lepsza obsługa potrzeb społecznych przy zużyciu minimalnych środków.

Przemówienie p. prezydenta nacechowane powagą tonu i rzeczowością jasnego, przejrystego wykładu wywołało jak najlepsze wrażenie.

Po wysłuchaniu przemówienia p. prezydenta Rada Miejska przystąpiła do dyskusji nad dochodami zwyczajnymi. Dyskusja ta obfitowała w wiele ciekawych momentów i była niejako odbiciem szeregu bolączek naszego miasta.

Dalszy ciąg sprawozdania zamieścimy w następnym numerze. Posiedzenie zakończyło się o godz. 11.30 w nocy i pp. radni, opuściwszy progi parlamentu miejskiego, w którym do ostatniej chwili panował najprawdziwszy Wersal, znaleźli się pod chłostą okropnej szarugi jesiennej.

Ludność Olsztyna piętnuje gwałty czeskie za Olzą.

Nieustające prowokacje i gwałty, jakich dopuszczają się Czesi na rodakach naszych, zamieszkałych za Olzą, na przastarej ziemi polskiej, wydarł nam podstępem w chwili, gdy Ojczyzna, otoczona zewsząd wrogami, w największym znajdowała się niebezpieczeństwie wywołały niesłychane oburzenie w całej Polsce. Wszędzie ludność samorzutnie urządziła zebrania, piętnując nie na robotę Czechów i domagając się aby Rząd Polski położył kres straszliwym prześladowaniom ludności polskiej na Śląsku czeskim.

Przeciwko barbarzyństwu czeskim protestowała przed kilku dniami ludność Częstochowy, zebrana na placu min. Pierackiego.

Podobna manifestacja protestacyjna odbyła się ostatnio w Olsztynie. Na rynku, przed budynkiem Zarządu gminy zgromadziła się ludność tamtejsza w liczbie około 1.000 osób i wysłuchala przemówienia kierownika szkoły, p. Ryszarda Nagłowskiego, który w mocnych słowach napiętnował bezprzykładne wprost prześladowanie Polaków przez zbiorów Czechów za Olzą, a następnie odczytał rezolucję protestacyjną, jednomyślnie przez zebranych uchwaloną.

„Tydzień Szkoły Powszechnej” w powiecie częstochowskim.

Dziś zebranie komitetu organizacyjnego.

W czasie od 2 do 8 października br. na skutek zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, odbędzie się na terenie całej Polski „Tydzień Szkoły Powszechnej”, celem zainteresowania jaknajszerszej warstwy społeczeństwa z ideą powszechnego nauczania, sprawą budownictwa szkolnego oraz zebrania możliwie wielkiego funduszu na budowę szkół.

Prace około zorganizowania Tygodnia już są w całej pełni rozpoczęte. W Inspektoracie Szkolnym odbyły się już dwa posiedzenia dnia 23 bm. kierowników szkół powszechnych z powiatu, a dnia 24 b. m. kierowników szkół powszechnych z miasta Częstochowy. Obydwa posiedzenia odbyły się pod przewodnictwem p. Stanisława Cieśli, wiceprzewodniczącego Komitetu Obwodowego Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, w obecności p. Ormańczyka Piotra, inspektora szkolnego i dra Langiego Stanisława, sodinspektora szkolnego.

Rezolucja brzmi:

„Zebrani w dniu dzisiejszym na zebraniu protestacyjnym mieszkańcy gminy Olsztyn, powiatu częstochowskiego w liczbie około 1000 osób, oburzeni do żywego niespotykaną w dziejach na rodów niedołą naszych braci, pozostających pod zaborem czeskim na ziemi odwiecznie polskiej, oraz bezprzykładnym w historii państw kulturalnych terorem czeskim w stosunku do obywateli narodowości polskiej — kategorycznie protestujemy i najsurowiej po tępiamy wszelką akcję gnębielską na szych rodaków z za kordonu oraz wzywamy wszystkie czynniki miarodajne do jaknajrychlejszego i najbardziej stanowczego przeciwstawienia się tej zbrodniczej akcji na terenie międzynarodowym oraz do zastosowania wszelkich sankcyj odwetowych w stosunku do mniejszości czeskiej w kraju, cieszącej się pełnią praw obywatelskich.

Nie damy ziemi skąd nasz ród!

Nie pozwolimy gnębić braci naszych z nad Olzy!”

Po uchwaleniu rezolucji obito kijami i spalono na rynku kukłę, wielkości naturalnej człowieka, wyobrażającego Czecha, poczem zebranie rozwiązano.

Postanowiono przedewszystkiem przeprowadzić odpowiednią propagandę na rzecz Towarzystwa i Tygodnia Szkoły Powszechnej wśród ludności i zarządów organizacyj powiatowych, następnie zaś w miarę możliwości, dążyć do powiększenia funduszu Towarzystwa przez sprzedaż nalepek na okna, chorągiewek i różnego rodzaju imprez dochodowych.

W związku z powyższym dla zorganizowania obywatelskiego Komitetu „Tygodnia Szkoły Powszechnej” odbędzie się dziś w piątek o godz. 17 tej posiedzenie w sali magistratu, pokój Nr. 8.

Komu naprawdę leży na sercu sprawa podniesienia oświaty weźmie niewątpliwie udział w powyższym posiedzeniu i pracach organizacyjnych Komitetu.

Dr. med. A. WOLBERG
POWRÓCIŁ
CHOROBY SKÓRNO-WENERYCZNE.
Przyjmuje codziennie od godz. 5—7 popoł.
Aleja Kościuszki Nr. 28, telefon 15-67.

Tylko 9.—Zł.
za pokój z pełnym
utrzymaniem dziennie
w Pensjonacie
HOTELU ROYAL
Warszawa, Chmielna 31.

Pożegnanie inspektora Grodzickiego. Powiatowy inspektor szkolny, p. Franciszek Grodzicki, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Białej Podlaskiej, przekazał już urzędowanie swojemu następcy p. Piotrowi Ormańczykowi, który w najbliższych dniach przystąpi do wizytacji szkół powszechnych na terenie miasta i powiatu.

Do opuszczającego nasze miasto inspektora Grodzickiego przybyła delegacja kierowników szkół powszechnych i imieniem ogółu nauczycielstwa pożegnała go bardzo serdecznie.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach nauczycielstwo szkół powszechnych, młodzież i organizacje społeczne zorganizują w jednej z sal publicznych pożegnalną akademję na cześć p. inspektora Grodzickiego, który pozostawia po sobie jaknajlepsze wspomnienia i ogólną sympatję.

Wykończenie gmachu Ogniska Niepodległości. Jak wiadomo, Zarząd Miejski przed rokiem przejął administrację Ogniska Niepodległości im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Ze względu na reprezentacyjny charakter gmachu, zbudowanego pod auspicjami największego na przestrzeni dziejów Polaka i będącego pomnikiem X-lecia odzyskania niepodległości, Zarząd Miejski postanowił wykończyć ten gmach.

Obecnie opracowany został kosztorys zamierzonych inwestycji. Gmach zostanie otynkowany i wewnątrz całkowicie wykończony, poczem dokonany zostanie gruntowny remont boiska i bieżni.

Należy podkreślić, że Fundusz Pracy, do którego prezydent Mackiewicz zwrócił się o odpowiednią pomoc, bardzo przychylnie ustosunkował się do sprawy i udzielił na ten cel kredytów.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: — 48, 11388, 17784, 19358, 19890, 23189 i 32095 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku.

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Produkcja przemysłowa lekkożywkowa. Obliczany przez Instytut Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł w sierpniu 66,8, to znaczy wzrósł w porównaniu z poprzednim miesiącem (65,5) o 2 proc., kompensując większą część spadku lipcowego; wogóle wahania wskaźnika są od wiosny nieznaczne — w granicach od 65 do 78.

Wzrost w sierpniu był wynikiem zwiększenia produkcji w włókiennictwie, w związku z rozpoczynającym się sezonem jesiennym; również w przemyśle odzieżowym wzrosło uruchomienie. Wzrost wykazał ruch budowlany i związane z nim gałęzie, zwłaszcza przemysł mineralny, natomiast nie wykazało normalnego ożywienia sezonowego górnictwo węglowe.

W porównaniu z sierpniem r. ub. wskaźnik był o 7,9 proc. wyższy w porównaniu z przeciętną 1934 r. o 6,4 proc. wyższy.

Orderomanja. Na tle t. zw. orderomanji pojawiło się ostatnio w „klapach” ubrań u osób, oświadczających taką ambicją, wiele odznak i wstążek orderowych nikomu nieznanym. W szeregu wypadków stwierdzono, że były to bądź odznaki orderów zabytkowych przekazywanych z pokolenia na pokolenie jako objekty pamiątkowe.

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że podobne praktyki są karalne.

